

# विद्या भवन बालिका विद्यापीठ

शक्ति उत्थान आश्रम लखीसराय

विषय -संस्कृत दिनांक 27-06-2021

वर्ग-षष्ठ शिक्षक राजेश कुमार पाण्डेय

एन० सी० ई० आर० टी० पर आधारित

षष्ठः पाठः

## शब्दकोश (Dictionary)

असि	(तुम) हो	You are	स्थः	(तुम दो) हो	Both of you are
स्थ	(तुम सब) हो	You all are	चटका	चिड़िया	Sparrow
महिला	औरत	Lady	चित्रकाराः	अनेक चित्रकार	Painters
नई धातुएँ			पा (पिब)	पीना	To drink
हस्	हँसना	To laugh	कूज्	कूजना	To chirp
खाद्	खाना	To eat	रच्	बनाना	To draw
नम्	नमस्कार करना	To salute	तृ (तर)	तैरना	To swim
आ + गम् (गच्छ)	आना	To come			

## अभ्यासाः (Exercises)

1. विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा रिक्तस्थानानि पूर्यत—  
विकल्पों से सही उत्तर चुनकर रिक्त स्थान पूरे कीजिए—  
Choose the correct answer from the options and fill in the blanks.

- (i) यूयं बालकाः ..... ।  
(क) स्थ  (ख) स्थः  (ग) असि  (घ) अस्ति
- (ii) यूयं ..... स्थः ।  
(क) वीरौ  (ख) वीरौ  (ग) वीराः  (घ) वीरम्
- (iii) युवां ..... स्थः ।  
(क) सैनिकः  (ख) सैनिकम्  (ग) सैनिके  (घ) सैनिकौ
- (iv) त्वं ..... ।  
(क) आगच्छसि  (ख) आगच्छति  (ग) आगच्छथ  (घ) आगच्छथः
- (v) युवां न ..... ।  
(क) क्रीडसि  (ख) क्रीडथः  (ग) क्रीडथ  (घ) क्रीडन्ति

2. उचितसर्वनामपदेन रिक्तस्थानानि पूर्यत-

उचित सर्वनाम पद से रिक्तस्थानों को पूरा कीजिए-

Fill in blanks with correct pronouns.

(i) ..... सैनिकः असि।

(ii) ..... किं कुरुथः?

(iii) ..... किं कुरुथ?

(iv) ..... महिले स्थः।

3. कोष्ठके प्रदत्तधातोः उचितरूपेण रिक्तस्थानानि पूर्यत-

कोष्ठक में दी गई धातु के उचित रूप से रिक्तस्थानों को पूरा कीजिए-

Fill in the blanks with correct form of the verbs given in the brackets.

(i) युवाम् ..... । (गम्)

(ii) यूयम् ..... । (पा)

(iii) युवाम् ..... । (कृ)

(iv) त्वम् ..... । (दृश्)

4. चित्राणि दृष्ट्वा मध्यमपुरुषे वाक्यानि पूर्यत-

चित्रों को देखकर मध्यम पुरुष में वाक्य पूरे कीजिए-

Look at the pictures and complete sentences in second person.



(i) त्वम् चित्रकारः ..... । युवाम् ..... ।

..... नराः ..... ।

(ii) ..... चित्रं रचयसि। ..... तरथः।

यूयम् ..... ।

निम्नलिखितवाक्यानां संस्कृतभाषायाम् अनुवादं कुरुत-

निम्नलिखित वाक्यों का संस्कृत भाषा में अनुवाद कीजिए-

Translate the following sentences into Sanskrit.

(i) तुम सब आते हो।

(ii) तुम दो बनाते हो।

(iii) तुम नाचती हो।

(iv) तुम दो लिखती हो।

(v) तुम कदती हो।